

Referència.: JVG/EGB

Assumpte: Avantprojecte de Llei de Muntanya

INFORME

Assumpte Avantprojecte de Llei de Muntanya

Antecedents

La Direcció general de comunicació del Govern del Departament de Presidència de la generalitat de Catalunya ha obert un període de consulta pública prèvia sobre l'Avantprojecte de la Llei de Muntanya, pel període de 3 mesos.

L'Avantprojecte de Llei de Muntanya té la voluntat de substituir i actualitzar la Llei d'Alta Muntanya de 1983 per adaptar-la a l'actual procés de digitalització, internacionalització i canvi climàtic, amb la previsió de realitzar un impuls de projectes econòmics, l'atracció de capital humà, la innovació en la prestació de serveis, la digitalització, i l'adaptació de les polítiques públiques a l'especificitat d'aquest tipus de territori de muntanya.

Fonaments jurídics

Primer.- La Llei 2/1983, de 9 de març, d'Alta Muntanya té com objectiu establir i determinar un règim jurídic específic per a les comarques i les zones de muntanya.

- **Les comarques d'alta muntanya.**- són els territoris homogenis amb unitat territorial, econòmica i social que estiguin o puguin estar organitzats com àrees socioeconòmiques funcionals i que es caracteritzin per:
 - Tenir una altitud, un pendent i un clima clarament limitadors de les activitats econòmiques.
 - Disposar de recursos que són escassos en el conjunt del territori de Catalunya, especialment aigua, neu, pastures, boscos i espais naturals
 - Tenir una baixa densitat de població en relació amb el valor mig de Catalunya.

Així es consideren comarques de muntanya: l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Ripollès, la Vall d'Arán, el Berguedà, el Solsonès i la Garrotxa, en la integritat de seu territori

- **Les zones de muntanya.** - són els territoris configurats per un o més termes municipals, no situats en comarques de muntanya, que reuneixin alguna de les següents condicions:

ÀREA DE CONCERTACIÓ I ASSISTÈNCIA MUNICIPAL

- Tenir situat el 65 %, al menys, de la seva superfície en cotes superiors a 800 metres.
- Tenir una pendent de mitjana superior al 20 % i al 60 %, al menys, de la seva superfície situada a cotes superiors a 700 metres.
- Recollir les condicions que sense arribar als valors senyalats als a la legislació, comportin circumstàncies excepcionals limitadores de la seva activitat econòmica, i especialment de la seva producció agrària, que els facin equiparables a les zones de muntanya.

Segon.- Cap comarca del Camp de Tarragona, Terres de l'Ebre i Penedès tenen els requisits establerts a la llei 2/1983 per ser considerades comarques de muntanya. Les quals es concentren al Pirineu.

Però si hi ha municipis de la demarcació de Tarragona, que reuneixen els requisits per estar considerats zones de muntanya.

Actualment hi ha 135 municipis a Catalunya que han estat declarats de muntanya, 124 dels quals estan agrupats en cinc zones de muntanya plurimunicipals:

- Montseny-Guilleries-Lluçanès
- Prades-Montsant
- Altiplans centrals
- Ports de Beseit
- Montsec

Els onze municipis restants no formen part d'una zona de muntanya agregada, ja que no tenen continuïtat territorial. Són els anomenats municipis aïllats.

En conjunt, les zones de muntanya representen el 16% de la superfície total del país i l'any 2023 aplegaven l'1,63% de la població de Catalunya

Les zones de muntanya de la demarcació de Tarragona són:

Zona de muntanya Prades-Montsant		
Codi municipi	Municipi	Comarca
430038	L'Albiol	Baix Camp
430154	Arbolí	Baix Camp
430271	La Bisbal de Falset	Priorat
430350	Cabacés	Priorat
430398	Capafonts	Baix Camp
430496	Cornudella de Montsant	Priorat

ÀREA DE CONCERTACIÓ I ASSISTÈNCIA MUNICIPAL

430574	La Febró	Baix Camp
430580	La Figuera	Priorat
430751	Margalef	Priorat
430862	Montblanc	Conca de Barbera
430918	Mont-ral	Alt Camp
430960	La Morera de Montsant	Priorat
430995	La Palma d'Ebre	Ribera d'Ebre
431166	Prades	Baix Camp
431573	Ulldemolins	Priorat
431589	Vallclara	Conca de Barbera
431687	Vilanova de Prades	Conca de Barbera
431690	Vilaplana	Baix Camp
431732	La Vilella Alta	Priorat
431763	Vimbodí i Poblet	Conca de Barbera

Zona de muntanya Ports de Beceit		
Codi municipi	Municipi	Comarca
430189	Arnes	Terra Alta
430712	Horta de Sant Joan	Terra Alta
431021	Paüls	Baix Ebre
431172	Prat de Compte	Terra Alta

Zona de muntanya Altiplans Centrals		
Codi municipi	Municipi	Comarca
430213	Barbera de la Conca	Conca de Barbera
430461	Conesa	Conca de Barbera
430614	Forès	Conca de Barbera
430733	Llorac	Conca de Barbera
431016	Passanant i Belltall	Conca de Barbera
431418	Pontils	Conca de Barbera
431205	Querol	Alt Camp
431303	Rocafort de Queralt	Conca de Barbera
431397	Santa Coloma de Queralt	Conca de Barbera

ÀREA DE CONCERTACIÓ I ASSISTÈNCIA MUNICIPAL

431423	Sarral	Conca de Barbera
431439	Savallà del Comtat	Conca de Barbera
431460	Senan	Conca de Barbera
431592	Vallfogona de Riucorb	Conca de Barbera

Zona de muntanya Altres municipis		
Codi municipi	Municipi	Comarca
430173	L'Argentera	Baix Camp
430568	La Fatarella	Terra Alta
431153	Pradell de la Teixeta	Priorat

Tercer.- L'avantprojecte de llei preveu reduir àmbit territorial d'aplicació previst a la llei 2/1983, amb la voluntat de concentrar l'esforç públic en els territoris més genuïnament de l'alta muntanya, els quals tenen una realitat diferenciada i una estructura administrativa que permet una adequada governança territorial.

En concret, **l'Avantprojecte de llei deixa sense efecte les zones de muntanya** i l'adscripció de la comarca de la Garrotxa a l'àmbit territorial de l'alta muntanya

Per la qual el municipis que estaven inclosos dins de la categoria de zones de muntanya deixaran de estar a l'empara de la nova llei.

Quart.- L'avantprojecte de la llei de Muntanya al ser article 7 regula el Pla d'Actuacions Estratègiques

1. El Pla d'Actuacions Estratègiques, que té una vigència de sis anys, determina les prioritats d'actuació no ordinària de la Generalitat en l'àmbit territorial de l'alta muntanya **i preveu els mitjans de finançament o cofinançament pluriennal de les actuacions que s'hi inclouen**

Al seu article 10. 3 determina que "Correspon als ens locals i les entitats de dret públic o privat l'execució de les actuacions estratègiques que hagin promogut i que hagin estat incloses en el Pla d'Actuacions Estratègiques"

L'article 11 preveu el finançament del Pla d'Actuacions Estratègiques, en el qual ha de fer constar el tipus de finançament vinculat a les diferents actuacions estratègiques recollides en el seu instrument.

Cinquè.- A la memòria d'avaluació d'impacte de la llei d'alta muntanya a l'analitzar les possibles solucions alternatives normatives i no normatives, es justifica que: *<<S'exclourien les zones de muntanya perquè es considera que no comparteixen els criteris de vulnerabilitat propis de l'alta muntanya i perquè es considera que el desenvolupament de la nova legislació en matèria de municipis rurals que s'està produint al nostre país reconeix i empara, d'una manera molt més ajustada, la seva realitat. L'experiència*

demostra que la interlocució i la gestió d'una realitat fortament atomitzada, dispersa i heterogènia, com eren les zones de muntanya, pot ser abordada amb major eficàcia des de la lògica d'un estatut dels municipis rurals que no pas des d'una governança territorial com la que propugna la llei de muntanya.

D'aquesta manera, l'àmbit territorial de l'alta muntanya quedaria format, només, per les entitats territorials de l'Aran i de les comarques de l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà, el Pallars Jussà, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Ripollès, el Solsonès i el Berguedà.>>

La nova legislació en matèria de municipis rurals que s'està elaborant a Catalunya, també serà d'aplicació al municipis de l'Aran, l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà, el Pallars Jussà, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Ripollès, el Solsonès i el Berguedà, el que comportarà un doble regim jurídics aplicable per aquest municipis d'alta muntanya.

Sisè.- Els municipis que en la legislació actual a estan considerats zones de muntanya comparteixen elements amb els inclosos en l'Avantprojecte de llei de muntanya.

La eliminació dels municipis de les zones de muntanya a l'avant projecte de la nova llei comporta que estiguin exclosos dels seus objectius i en concret, de l'objectiu de: *<<Concentrar els recursos de l'Administració per assolir les finalitats de la llei en aquelles actuacions realment estratègiques i transformadores, en un règim de governança amb els actors del territori i compromentent el Govern i els diferents departaments implicats en la seva execució>>*

L'article 9 de la llei 2/1983, de 9 de març, d'alta muntanya estableix que el consell Executiu ha d'establir un sistema de prioritats en ajudes i subvencions de caràcter sectorial dels quals han de ser beneficiaris els residents del municipis de les zones de muntanya. Ajuts i subvencions que ja no es consignen en l'avant projecte de la nova llei d'alta muntanya, i que, previsiblement, la eliminació d'aquest ajuts, pot afectar a la qualitat de vida dels municipis afectats.

L'avantprojecte d'Estatut de municipis rurals, al seu article 25 del Títol 3 crea uns fons específic i fons d'inversió l'objectiu dels quals és impulsar accions per tal de fer possible la implementació de les estratègies territorials que han de permetre als municipis rurals consolidar els criteris de desenvolupament i arrelament, redreçar la pèrdua poblacional, així com afavorir l'equilibri i equitat territorials. Un objectiu que també recull la llei d'alta muntanya.

Conclusions:

Primer. L'avantprojecte de llei de Muntanya preveu reduir l'àmbit territorial d'aplicació previst a la llei 2/1983, amb la voluntat de concentrar l'esforç públic en els territoris més genuïnament de l'alta muntanya, i deixa fora 40 municipis del camp de Tarragona, terres de l'Ebre i Penedès, que estaven inclosos a les zones de muntanya a l'actual llei vigent, el que pot comportar per a aquests municipis la pèrdua d'oportunitats de desenvolupament, la disminució del finançament al que podrien tenir accés, la manca de presència en el debat comú i la recerca d'alternatives per a aquests municipis amb característiques similars per resoldre problemàtiques compartides com l'envelliment, el despoblament i el decreixement econòmic entre d'altres.

ÀREA DE CONCERTACIÓ I ASSISTÈNCIA MUNICIPAL

Segon.- Les previsions actuals dels textos jurídics en tràmit con la “lleí d’alta muntanya” i “l’estatut del municipis rurals” podria comportar greuges entre els municipis de les diverses comarques, dificultant un creixement equitatiu entre ells i estenent diferencíes territorials.

A data de la signatura electrònica

El cap de servei
de Transició Ecològica

El cap d’Àrea de Concertació i
Assistència Municipal

Diputació Tarragona

Exp. 2377/2024

**A L'HONORABLE SENYORA CONSELLERA DEL DEPARTAMENT DE TERRITORI, HABITATGE I
TRANSICIÓ ECOLÒGICA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA**

[REDACTED], president del **Consell Comarcal del Ripollès**, en nom i representació d'aquesta corporació, de conformitat amb les facultats que m'atorga l'article 13.1.a) del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Organització comarcal de Catalunya, **MANIFESTO:**

En el tràmit d'informació pública relatiu a l'Avantprojecte de Llei d'alta muntanya, formulo les següents:

PROPOSTES I SUGGERIMENTS

1. Aportacions de caràcter general:

- 1.1. La necessitat d'actualització de la Llei 2/1983, de 9 de març, d'alta muntanya queda argumentada en la documentació relacionada. La importància i la necessitat de l'actualització de la Llei d'alta muntanya requereix agilitat en el seu procediment d'aprovació per poder comptar amb el marc legal necessari per desplegar els instruments de forma efectiva i eficient en l'àmbit territorial d'aplicació.
- 1.2. El Text de la proposta de Llei d'alta muntanya ha d'establir un marc normatiu on es reconeguin de forma expressa i diferencial les especificitats dels territoris de l'alta muntanya, per adaptar les polítiques sectorials, crear instruments necessaris per fer front als reptes detectats i garantir l'equilibri territorial dels territoris d'alta muntanya i la resta de territoris. Per aquest motiu es considera que la Llei d'alta muntanya ha de ser **concreta i clara**, d'acord amb les especificitats, els reptes i les oportunitats de l'àmbit territorial d'aplicació.
- 1.3. En la documentació referida de l'Avantprojecte de Llei d'alta muntanya falta una menció específica de l'actual **Estratègia del Pirineu** (Acord GOV/85/2023, d'11 d'abril, pel qual s'aprova l'Estratègia del Pirineu i se'n defineix la governança – [enllaç](#) –, i Acord GOV/125/2024, de 7 de maig, pel qual s'aproven les línies d'actuació 2024-2030 de l'Estratègia del Pirineu – [enllaç](#) –).

2. Aportacions de caràcter específic

2.1. Article 3.1. Finalitats

Les clàusules de l'article referit (de 3.1.a fins a 3.1.k) són excessivament genèriques.

2.1.1. Es considera necessari incloure un tractament diferencial vinculat a l'habitatge a muntanya.

L'habitatge és un tema que preocupa a la comarca del Ripollès i, vista l'Estratègia del Pirineu, aquesta preocupació és comuna a tot l'àmbit territorial d'aplicació de la nova Llei.

Les polítiques de muntanya en l'àmbit de l'habitatge han de garantir l'arrelament al territori, han de fomentar el desenvolupament socioeconòmic del territori i donar resposta a les necessitats i les especificitats de cada lloc.

Si bé en el Preàmbul del Text de la proposta de Llei d'alta muntanya es destaca com a criteri d'inclusió de les comarques a l'àmbit territorial d'aplicació l'envelliment i el despoblament, esdevenint el repte demogràfic un dels grans reptes en el territori, no hi ha cap menció específica a l'habitatge a muntanya. Per aquest motiu, la nova Llei hauria d'ampliar les funcions establertes (de la a) a la k) en el Text de la proposta) amb una nova funció que inclogui de manera explícita l'habitatge a muntanya, donant-li un tractament diferencial i destacat en la relació amb les finalitats generals a nivell de norma.

Proposta d'articulat:

3.1.l) Fer front al repte de l'habitatge a través d'un programa d'habitatge a muntanya que doni resposta a les necessitats i a les mancances detectades amb propostes i accions concretes, efectives i realitzables per garantir l'arrelament al territori.

2.1.2. Es considera necessari incloure un tractament diferencial vinculat al sector primari i a la producció agroalimentària local.

El sector primari (agricultura, ramaderia i silvicultura), d'acord amb el Preàmbul del Text de la proposta de Llei d'alta muntanya, i el producte agroalimentari caracteritzen la comarca del Ripollès. En l'Estratègia del Pirineu també es recull la seva importància i la preocupació que genera a tot l'àmbit territorial d'aplicació de la nova Llei.

La realitat del sector requereix de grans esforços i no sempre s'han vist reconeguts. La Llei de muntanya ha de posar en valor el significat i la importància d'aquest sector en els seus territoris.

Les polítiques de muntanya en l'àmbit del sector primari (en el seu sentit ampli) i la producció agroalimentària (producció, elaboració, distribució i comercialització) han de garantir el seu bon desenvolupament. Per aquest motiu, la nova Llei hauria d'ampliar les funcions establertes (de la a) a la k) en el Text de la proposta), amb una nova funció que inclogui de manera explícita el sector primari i la producció agroalimentària local amb un tractament diferencial i destacat en la relació donada de finalitats generals a nivell de norma.

Proposta d'articulat:

3.1.m) Crear mesures directes que afavoreixin l'agricultura ecològica, la ramaderia extensiva i la silvicultura a muntanya, potenciant la qualitat i la singularitat de la producció agroalimentària, els circuits curts de proximitat i la venda directa.

2.1.3. Es considera necessari incloure un tractament diferencial vinculat al paisatge de muntanya.

El paisatge, tant físic com cultural, és un actiu i un tret diferenciador de l'àmbit territorial d'aplicació de la nova Llei. En l'alta muntanya, la conservació i la millora dels paisatges és un actiu per la millora de la qualitat de vida de les persones, amb un potencial per a la dinamització de l'economia local.

En el Preàmbul del Text de la proposta de Llei d'alta muntanya es fa una menció a les "polítiques de paisatge" com un dels temes que els legisladors dels anys 80 no van incloure a la Llei. El paisatge de muntanya és un recurs i una oportunitat que contribueix a l'equilibri territorial que no s'aprofita suficientment i que la Llei d'alta muntanya ha de posar en valor. Per aquest motiu, la nova Llei hauria d'ampliar les funcions establertes (de la a) a la k) en el Text de la proposta) amb una nova funció que inclogui de manera explícita el paisatge de muntanya, dotant-lo d'un tractament diferencial i destacat en la relació donada de finalitats generals a nivell de norma.

Proposta d'articulat:

3.1.n) Incorporar el paisatge de muntanya a les planificacions i a les estratègies de desenvolupament socioeconòmic com a agent territorialitzador i actiu de qualitat, de competitivitat, d'emprenedoria i d'identitat.

2.1.4. Es considera necessari **incloure** un tractament diferencial vinculat al **turisme de muntanya**.

Com bé s'indica en el Preàmbul del Text de la proposta de Llei d'alta muntanya, els espais de muntanya tenen un alt grau de terciarització especialment motivat pel turisme. En aquest context cal treballar de forma específica per garantir que en aquests territoris de muntanya el turisme sigui **sostenible; respectuós** amb el medi, l'entorn i la població local; i que l'activitat turística comporti un retorn al territori que l'acull, en línia amb els objectius del turisme **regeneratiu**.

La realitat del turisme a la comarca justifica la necessitat de remarcar la funció general d'analitzar i planificar aquesta activitat econòmica en les polítiques de muntanya. Per aquest motiu, la nova Llei hauria d'ampliar les funcions establertes (de la a) a la k) en el Text de la proposta) amb una nova funció que inclogui de manera explícita el turisme de muntanya amb un tractament diferencial i destacat en la relació donada de finalitats generals a nivell de norma.

Proposta d'articulat:

3.1.o) Fomentar un model turístic de muntanya sostenible, respectuós i inclusiu promovent accions de turisme regeneratiu singulars que posin en valor dels recursos endògens i generin un retorn positiu al territori.

2.1.5. Es considera necessari **incloure** un tractament diferencial vinculat a la **formació en territoris de muntanya**.

La formació és una eina clau per contribuir amb el reequilibri territorial en les àrees de muntanya. Des de la gestió dels recursos formatius que tinguin en compte les excepcionalitats del territori (per exemple, adequació del nombre d'alumnes en certes formacions), fins a la proposta de formacions especialitzades adaptades a les singularitats i les oportunitats de les zones de muntanya, l'àmbit territorial d'aplicació ha de poder garantir l'accés a la formació i a

les iniciatives educatives. La generació de models de gestió dels recursos formatius ha de ser coherent amb la realitat i ha de contribuir a l'arrelament dels joves al territori.

Per aquest motiu, la nova Llei hauria d'ampliar les funcions establertes (de la a) a la k) en el Text de la proposta) amb una nova funció que inclogui de manera explícita la formació en territoris de muntanya amb un tractament diferencial i destacat en la relació donada de finalitats generals a nivell de norma.

Proposta d'articulat:

3.1.p) Implementar un model de gestió dels recursos i iniciatives formatives especialitzades que contribueixin a millorar el reequilibri territorial i a l'arrelament dels joves.

2.1.6. Es considera necessari **afegir** els conceptes de **mobilitat sostenible** i de **transport públic** a l'article 3.1.g).

La mobilitat en territoris de muntanya és una necessitat bàsica. El repte que planteja ha de resoldre i proporcionar infraestructures i opcions de transport que promoguin uns desplaçaments sostenibles, respectuosos amb el medi ambient i que contribueixin a millorar la qualitat de vida de la població local i dels visitants.

L'article 3.1.g) del Text de la proposta de Llei d'alta muntanya estableix el principi següent: "Assegurar les infraestructures viàries locals que més afecten el dia a dia de la ciutadania resident". Ara bé, el fet d'assegurar aquestes infraestructures ha d'anar acompanyat d'una planificació i un foment de la mobilitat sostenible de forma integrada i coordinada, assegurant opcions de transport públic àgil i eficaç adaptades a cada territori. Per aquest motiu, es proposa la menció específica dels dos conceptes referits en l'articulat de la nova Llei, dotant-lo d'un tractament diferencial a nivell de norma.

Proposta d'articulat:

3.1.g) Assegurar les infraestructures viàries locals que més afecten el dia a dia de la ciutadania resident, garantint la mobilitat sostenible i el transport públic en el territori.

2.1.7. També es considera necessari tractar com a **finalitats generals separades** la incorporació de l'adaptació als efectes del **canvi climàtic** i la internacionalització i l'aprofitament de les oportunitats que permet la **cooperació transfronterera** (article 3.1.d).

Les àrees de muntanya i, en particular de l'alta muntanya, tenen un paper cabdal en la configuració climàtica del territori. El **canvi climàtic** és un objectiu estratègic amb suficient entitat com per tenir un tracte específic en les polítiques de muntanya. De conformitat amb el Preàmbul del Text de la proposta de Llei d'alta muntanya, la vulnerabilitat dels territoris d'alta muntanya davant del canvi climàtic, l'afectació del canvi en el seu model socioeconòmic i la repercussió de les afectacions sobre els serveis ecosistèmics que proveeixen (entre ells, l'aigua i la sequera) són reptes que cal considerar atenent a l'especificitat de cada territori i, alhora, amb una perspectiva global regional.

En aquest context, els territoris de muntanya han de poder implantar models que afavoreixin la **transició climàtica, ecològica i energètica** de forma coherent i adequada a la realitat del territori, garantint l'eficiència i la sostenibilitat de les propostes i els resultats de la seva implantació. Per aquest motiu, la nova Llei hauria d'ampliar les funcions establertes (de la a) a

la k) en el Text de la proposta) amb una funció que inclogui explícitament el canvi climàtic amb un tractament diferencial propi en la relació donada de finalitats generals a nivell de norma.

Proposta d'articulat:

3.1.q) Garantir la gestió integral i sostenible dels recursos per fer front al canvi climàtic implantant models de transició climàtica, ecològica i energètica adaptats a les singularitats del territori.

També de conformitat amb el Preàmbul del Text de la proposta de Llei d'alta muntanya, la **cooperació transfronterera** és una especificitat i un clar objectiu estratègic amb un camp de desenvolupament que cal incorporar a les polítiques de muntanya de forma específica. La cooperació referida és una clara oportunitat en l'àmbit territorial d'aplicació. Per aquest motiu, la nova Llei hauria d'ampliar les funcions establertes (de la a) a la k) en el Text de la proposta) amb una funció que inclogui explícitament la cooperació transfronterera, amb un tractament diferencial propi en la relació donada de finalitats generals a nivell de norma.

Proposta d'articulat:

3.1.r) Planificar i establir un diàleg obert que promogui la cooperació transfronterera, capitalitzant el treball i els resultats comuns adaptats a les especificitats dels territoris d'alta muntanya.

2.2. Article 5. Naturalesa i seu de l'Observatori i Oficina de l'Alta Muntanya

El Ripollès és una comarca que no pertany a la vegueria de l'Alt Pirineu. De conformitat amb el principi de proximitat es proposa que s'estableixi una **unitat tècnica específica de l'Observatori i Oficina de l'Alta Muntanya en el Ripollès**.

De conformitat amb el principi de proximitat i la inquietud manifestada per la comarca en relació amb el fet de no pertànyer a la vegueria referida, es proposa que s'estableixi una **unitat tècnica específica de l'Observatori i Oficina de l'Alta Muntanya en el Ripollès** d'acord amb el principi de proximitat per garantir el desplegament de les funcions establertes (article 6). La definició d'aquesta unitat tècnica s'ha d'incloure des del primer moment en la determinació reglamentàriament de l'Observatori i Oficina de l'Alta Muntanya.

La unitat tècnica específica de l'Observatori i Oficina de l'Alta Muntanya en el Ripollès ha de ser una unitat tècnica a la comarca que garanteixi el treball en xarxa i la complicitat amb els municipis de la comarca i com a nexa i referent del Pirineu oriental de l'Observatori i Oficina de l'Alta Muntanya. Això implica que caldrà establir un model de treball i de governança específic per garantir el nexa entre el Pirineu occidental i el Pirineu oriental, promovent accions transversals que reforcin una visió regional integrada de l'àmbit territorial d'aplicació.

Proposta d'articulat:

5.3) Per garantir el principi de proximitat que recull aquesta llei, l'Observatori i Oficina de l'Alta Muntanya establirà una unitat tècnica específica a la comarca del Ripollès com a nexa i referent del Pirineu oriental.

2.3. Article 9. L'actuació estratègica

2.3.1. En referència a les clàusules 1 i 3 de l'article 9 i tenint en compte la clàusula 1 de l'article 16, es considera que la **definició** d'actuació estratègica ha de ser **més concreta**.

Proposta d'articulat:

9.1) Als efectes d'allò previst en aquesta llei, es considera actuació estratègica aquella inclosa en el Pla d'Actuacions Estratègiques. Les actuacions estratègiques que estructuren el Pla d'Actuacions Estratègiques tenen un caràcter transformador i innovador en un àmbit d'influència mínim comarcal i acrediten: un interès públic; un efecte econòmic, ambiental i social positiu; una contribució mesurable a la qualitat de vida i la cohesió territorial; i una millora de la competitivitat.

2.3.2. En la clàusula 2 de l'article 9 es troba a faltar la menció a: els **Objectius de Desenvolupament Sostenible** i als **objectius mediambientals** per garantir la contribució de l'actuació al seu assoliment; i el concepte del **cicle de vida de l'actuació**.

Proposta d'articulat:

9.2.j) Garantir la seva contribució a l'assoliment d'Objectius de Desenvolupament Sostenible i d'objectius mediambientals (mitigació del canvi climàtic; adaptació al canvi climàtic; ús sostenible i protecció dels recursos hídrics; economia circular; prevenció i control de la contaminació; protecció i recuperació de la biodiversitat i els ecosistemes).

9.2.k) Assegurar la seva vocació estratègica en tot el seu cicle de vida, a partir d'una metodologia comuna i un sistema d'indicadors.

2.3.3. En les clàusules 2 i 3 de l'article 9 no es concreten aspectes com el nombre d'actuacions que poden presentar els ens locals, ni com es vetllarà l'equilibri territorial en la selecció de les actuacions, fent necessari l'establiment d'una **reglamentació** i una **guia**.

Proposta d'articulat:

9.4) El Pla d'Actuacions Estratègiques es determinarà reglamentàriament i s'establirà una Guia de les actuacions estratègiques on, de forma didàctica i clara, es donin resposta a les principals preguntes i dubtes que poden plantejar els criteris de selecció de les actuacions estratègiques.

2.4. Article 12. Informe de seguiment del desenvolupament del Pla d'Actuacions Estratègiques

Es considera necessari incloure un **mecanisme de garantia** que permeti avaluar l'impacte del Pla referit.

Proposta d'articulat:

12.1) L'Observatori i Oficina de l'Alta Muntanya elaborarà anualment un informe de seguiment del desplegament del Pla en què s'analitzarà si les actuacions estratègiques contingudes en el mateix han assolit les finalitats proposades i, en el seu cas, si és necessari adoptar alguna mesura addicional dirigida a la seva correcta implementació. Concretament, l'anàlisi inclòs en l'Informe de seguiment del desenvolupament del Pla d'Actuacions Estratègiques serà el resultat de l'avaluació establerta en un mecanisme de garantia descrit en la determinació reglamentària del Pla d'Actuacions Estratègiques.

2.5. Article 14. Grups de treball, comissions i taules sectorials

2.5.1. En relació amb la clàusula 1 de l'article 14, la creació *ad hoc* proposada **no** ha de **duplicar** instruments similars ja existents en l'àmbit territorial.

Proposta d'articulat:

14.1. b) Aquests grups de treball, comissions o taules sectorials es mobilitzaran a partir de xarxes existents en el territori i buscaran implicar experts i agents estratègics dels territoris d'alta muntanya.

2.5.2. En la clàusula 2 de l'article referit s'estableix que els criteris de selecció dels membres es determinaran reglamentàriament sense **reforçar** el paper del **consell comarcal**.

De conformitat amb l'articulat, els grups de treball, comissions i taules sectorials són instruments de governança i de treball fonamentals han de detectar actuacions d'interès i elaborar la memòria de les actuacions amb vocació estratègica. Aquest fet reforça la necessitat de donar compliment al principi de proximitat amb la comarca (veure l'aportació 2.2 d'aquest document, proposta d'articulat 5.3); i ha de garantir l'expertesa, el coneixement i la qualitat de la participació dels principals actors seleccionats. Per aquest motiu, la determinació reglamentària referida als criteris de selecció ha de ser **consensuada amb la comarca** (clàusula 1 article 15) i **el consell comarcal**.

Proposta d'articulat:

14.2. Els criteris per seleccionar els membres dels grups de treball, comissions o taules sectorials previstes en aquest article, es determinaran reglamentàriament. Aquesta determinació reglamentària establirà el funcionament marc del grups de treball, les comissions o les taules sectorials i serà consensuat amb la comarca i els consells comarcals.

2.6. Article 15. Entitats territorials de referència

Es considera necessari incorporar i reconèixer la **importància estratègica** del **consell comarcal** en la nova Llei de l'alta muntanya.

Proposta d'articulat:

15.1. Aquesta llei, dins del seu àmbit territorial d'aplicació, considera la comarca com la unitat bàsica de referència, de gestió i de governança per al desplegament d'aquesta llei. Per aquest motiu reconeix els consells comarcals com a ens estratègics per garantir que s'activin les eines, els instruments i les unitats en el seus territoris.

2.7. Article 16. Instruments de cooperació territorial

2.7.1. De conformitat amb la clàusula 1 de l'article 15 i la clàusula 1 de l'article 16, la unitat tècnica específica de l'Observatori i Oficina de l'Alta Muntanya en el Ripollès proposada (veure l'aportació 2.2 d'aquest document), ha de vetllar el seguiment del **conveni** formalitzat **amb el consell comarcal**.

Proposta d'articulat:

*16.1. El departament competent en matèria de territori **formalitzarà** convenis amb cadascun dels consells comarcals de l'àmbit territorial de l'alta muntanya, atenent a l'especificitat de cada territori, per finançar actuacions d'impuls local no incloses al Pla d'Actuacions Estratègiques però que estan alineades amb les finalitats d'aquesta llei i tenen un interès públic acreditat.*

2.7.2. La unitat tècnica específica del Ripollès proposada (veure l'aportació 2.2 d'aquest document), ha de vetllar pel compliment de les obligacions, compromisos econòmics i **vigència** dels convenis justificada.

Proposta d'articulat:

16.2. Aquests convenis, que poden tenir una vigència de quatre anys, especificaran les obligacions i compromisos econòmics assumits per cadascuna de les parts, així com la seva distribució temporal i s'imputen a càrrec del pressupost del departament d'adscripció de l'Observatori i Oficina de l'Alta Muntanya. Arribats els quatre anys, la vigència dels convenis s'analitzarà de forma específica per a cada comarca, sens perjudici que pugui ser ampliat o renovat sempre que concorri una causa justificada i existeixi un acord favorable per ambdues parts.

Per tot l'exposat, **SOL·LICITO:**

Que tingueu per presentat aquest escrit de propostes i suggeriments a l'Avantprojecte de Llei d'alta muntanya, dins del termini i de la forma legalment establerts, i acordeu de conformitat amb el que s'hi exposa.

Signat i datat electrònicament.

De: [DG de Centres Públics](#)
A: [DTER Direcció General de Polítiques de Muntanya i del Litoral](#)
Asunto: RE: Consulta de participació ciutadana sobre l'Avantprojecte de llei d'alta muntanya
Fecha: dimecres, 25 de setembre de 2024 16:25:40
Archivos adjuntos: [image031.png](#)
[image032.png](#)
[image033.png](#)
[image034.png](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image035.png](#)
[image036.png](#)
[image037.png](#)
[image038.png](#)
[image039.png](#)
[image040.png](#)
[image041.png](#)
[image042.png](#)
[image043.png](#)

Benvolguda,

Per indicació de la directora general de Centres Públics, Sra. Montserrat Duran, amb relació a l'avantprojecte de llei d'alta muntanya es podria valorar afegir dins les finalitats de l'article 3:

- Prioritzar l'educació en l'àmbit rural, sempre que sigui possible, respectant la singularitat de cada municipi, abans que decidir les agrupacions escolars supramunicipals o el trasllat d'alumnes que estudien l'ensenyament obligatori a grans centres escolars de naturalesa comarcal.
- Afavorir el finançament dels centres educatius en municipis rurals per dotar-los dels instruments adequats que garanteixi la qualitat del servei educatiu.

Salutacions,

Secretari d'Alt Càrrec
Direcció general de Centres Públics
Departament d'Educació i Formació Professional

Via Augusta, 202-226 | 08021 Barcelona | 934 006 919
dgcpubliics.educacio@gencat.cat | educacio.gencat.cat

Aquest missatge s'adreça exclusivament a la persona destinatària i pot contenir informació privilegiada o confidencial. Si no sou la persona destinatària indicada, us recordem que la utilització, divulgació i/o còpia sense autorització està prohibida en virtut de la legislació vigent. Si heu rebut aquest missatge per error, us demanem que ens ho feu saber immediatament per aquesta via i que el destruïu. Abans d'imprimir aquest missatge, assegureu-vos que és realment necessari.

AL•LEGACIÓ EN DEFENSA DELS DRETS DELS MUNICIPIS DE MUNTANYA DE LA COMARCA DE LA SEGARRA

Assumpte: Al•legació particular a la proposta de Llei d'Alta Muntanya presentada en fase d'informació pública.

Identificació del Particular: Nom i cognoms: [REDACTED] DNI/NIF: [REDACTED]
Adreça: [REDACTED] Telèfon: [REDACTED] Correu electrònic: [REDACTED]
[REDACTED]

Exposo:

Com a ciutadà/ciutadana preocupat/da pels drets històrics i el desenvolupament sostenible de la comarca de la Segarra, vull manifestar el meu desacord amb l'Avantprojecte de la nova Llei d'Alta Muntanya. Aquesta nova regulació exclou injustament diversos municipis de la nostra comarca, com per exemple el municipi del qual jo, com a particular, en soc veí, i que històricament han estat reconeguts com a municipis de muntanya i que ara perdrien aquesta condició. Aquesta exclusió comporta una greu pèrdua de drets i recursos indispensables per a la viabilitat d'aquests pobles.

La Llei 2/1983 d'Alta Muntanya va ser una fita històrica per garantir la igualtat d'oportunitats, frenar el despoblament i reconèixer les dificultats específiques dels municipis de muntanya. Ara, la nova proposta de Llei redueix dràsticament el nombre de municipis considerats de muntanya, aplicant criteris estrictes que no tenen en compte la realitat socioeconòmica i geogràfica dels nostres pobles.

En aquest sentit, aquesta nova Llei suposaria una modificació de l'actual legislació local a Catalunya. Modificant dues lleis que concreten el "què entenem" com a municipi de muntanya actualment, per excloure gran part dels municipis als quals ens referim. Concretament, suposaria la modificació de l'Art 74 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, eliminant el concepte de "municipi de muntanya" pel nou redactat de "comarca de muntanya". Nogensmenys, també es modificaria l'Art 34 del Decret legislatiu 4/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de l'organització comarcal de Catalunya, en la mateixa línia de redacció.

Per tot això, manifesto els següents arguments:

1. **La pèrdua del reconeixement històric:** La proposta de llei elimina el reconeixement de municipis que durant dècades han estat considerats de muntanya. Aquests pobles han mantingut una llarga tradició d'adaptació a condicions geogràfiques adverses i han contribuït a preservar la cultura, identitat i patrimoni del territori.
2. **Criteris excloents i inadequats:** La delimitació basada únicament en factors físics i demogràfics estrictes ignora altres variables fonamentals com les condicions econòmiques, la dificultat d'accés a serveis bàsics i el risc de despoblament. Els municipis de la Segarra tenen característiques que, tot i no encaixar en els nous criteris, requereixen un tractament diferencial.

3. **Vulneració de drets i agreujament de la desigualtat:** La nova llei vulnera el dret a la igualtat de tractament territorial i econòmic, creant una fractura que discrimina els municipis que deixen de ser considerats de muntanya. Aquesta exclusió incrementa el risc de despoblament i marginalització.
4. **Impacte econòmic i social:** La retirada de la condició de municipi de muntanya suposa una pèrdua d'ajuts, subvencions i inversions públiques necessàries per a aquests territoris. Això posa en perill la sostenibilitat econòmica i dificulta encara més l'arrelament de població jove.
5. **Desprotecció davant la manca d'un nou Estatut Rural:** La proposta de llei justifica l'exclusió de municipis per la futura aprovació d'un Estatut del Municipi Rural que encara no s'ha ni tramitat. Aquesta situació deixa desemparats els municipis afectats, sense garanties ni recursos alternatius.

Per tot l'exposat, sol·licito:

1. **Mantenir el reconeixement com a municipis de muntanya** per als pobles de la comarca de la Segarra que ja disposaven d'aquesta condició. I no solament incloure a la nova llei una divisió comarcal.
2. **Revisar els criteris d'aplicació de la nova llei** perquè reflecteixin millor la realitat socioeconòmica i geogràfica d'aquests territoris. Per tant, modificar en el seu Article 2, del Títol I, d'Àmbit Territorial d'Aplicació.
3. **Excloure les modificacions legislatives que el Projecte de Llei d'Alta Muntanya afecta**, com són; el Decret legislatiu 4/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de l'organització comarcal de Catalunya, i el Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.
4. **Garantir la protecció dels drets històrics** i el manteniment de recursos i ajuts que permetin un desenvolupament sostenible d'aquests municipis.
5. **Implementar polítiques que fomentin l'equilibri territorial** i evitin la discriminació dels pobles de muntanya.

Signatura:

Data: 17/01/2025